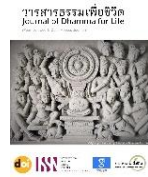

วารสารธรรมเพื่อชีวิต

JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE

ISSN: 2822-048X

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

Approaches to Developing Life Skills and Careers in The 21st Century For High School Students in The Western Region

แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก

Pimpa Chaima^{1*}, Pitak Supannopaph²

พิมพา ชัยมา^{1*}, พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ²

ARTICLE INFO

Name of Author & Corresponding Author: *

1. Pimpa Chaima¹

พิมพา ชัยมา¹
สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Program of Educational Research
Methodology, Faculty of Education,
Silpakorn University, Thailand.
Email: pimpa.Chaima@gmail.com

2. Assis. Prof. Dr. Pitak Supannopaph²

ผศ.ดร.พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ²
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Faculty of Education Silpakorn
University, Thailand, Thailand.
Email: ptksp@hotmail.com

คำสำคัญ:

แนวทางการพัฒนา; ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษ
ที่ 21; โมเดลเชิงสาเหตุ

Keywords:

Approaches to Developing; Life and Career
Skills in the 21st Century; Causal Model

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) Develop and verify the consistency of

a causal model of 21st century life and career skills of high school students in the western region and 2) Present guidelines for developing life and career skills in the 21st century of high school students in the western region. The research was divided in two phases and conducted accordingly. Phases one: to study the causal relationships in the development of life and career skills in the 21st century. The population were 86,488 high school students in secondary schools in the western region. The sample of 453 students was obtained by multi-stage random sampling. The research tool was a 5 rating scales estimation questionnaire. Statistics used for data analysis were descriptive statistics and Structural equation model analysis Phases two: to study guidelines for developing life and career skills in the 21st century. The research instrument was a structured interview. The target group was obtained through purposive selection of 9 people. Data analysis was content analysis. The results indicate that.

1) The results of examining the consistency of the causal model of life skills and careers in the 21st century of high school students in the western region with empirical data. It was found that the model was consistent with the empirical data. (Chi-square = 116.610, df = 65, relative Chi-square = 1.790, P = .000, RMSEA = 0.042, RMR = 0.006, CFI = 0.992, NFI = 0.984) The results of the analysis of the total influence of 21st century life and career skills of high school students in the western region found

Article history:

Received : 17/06/2024

Revised: 16/12/2024

Accepted: 05/03/2025

Available online: 15/03/2025

How to Cite:

Chaima, P. & Supannopaph, P. (2025).
Approaches to Developing Life Skills and
Careers in The 21st Century For High
School Students in The Western Region.
Journal Dhamma for Life, 31(1), 302-315.

that Variables with the highest total influence on 21st century life and career skills of high school students in the western region are: Democratic upbringing (TE = .741) Followed by: Self-image (TE = .547) and Information technology development (TE = .070)

2) The results of the study of guidelines for developing life and career skills in the 21st century for high school students in the western region are as follows: (1) Group activity learning and working together as a team (2) Coaching learning management

(3) Organizing activities to promote the creation of work and income for students

(4) Organizing career guidance activities for students (5) Providing a safe and supportive environment for learning and (6) Setting up an environment that is a technological learning resource

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก และ

2) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนมัธยมศึกษาในภูมิภาคตะวันตก จำนวน 86,488 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) จำนวน 453 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงบรรยาย และสถิติการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง และระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง กลุ่มเป้าหมายได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 9 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตกกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-square = 116.610, df = 65, relative Chi-square = 1.790, P = .000, RMSEA = .042, RMR = .006, CFI = .992, NFI = .984) ผลการวิเคราะห์ค่าอิทธิพลรวมของทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมสูงที่สุดต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในภูมิภาคตะวันตก ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (TE = .741) รองลงมา คือ มโนภาพ

แห่งตน (TE = .547) และการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ (TE = .070) ตามลำดับ และ 2) ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก ได้แก่ (1) การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่ม และการทำงานร่วมกันเป็นทีม

(2) การจัดการเรียนรู้แบบการโค้ช (coaching) (3) การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการสร้างผลงานและรายได้ให้กับนักเรียน (4) การจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพให้กับนักเรียน (5) การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสนับสนุนการเรียนรู้ และ (6) การจัดสภาพแวดล้อมที่มีแหล่งเรียนรู้ทางเทคโนโลยี

บทนำ

การจัดการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 เป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสภาพแวดล้อมที่ประเทศต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงกันมากขึ้นเรื่อย ๆ และระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวโดยไม่ใช้แค่การปฏิรูปเพียงครั้งคราว แต่ต้องเป็นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของเยาวชน สังคมและตลาดแรงงานทั้งในปัจจุบันและอนาคตการศึกษาควรจะมีแนวโน้มการเตรียมความพร้อมให้เยาวชนมีทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและสอดคล้องกับสังคมในอนาคต การปรับปรุงระบบการศึกษาและการพัฒนาทักษะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้านทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การดำเนินชีวิต ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาสาระตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สาระวิชาที่มีความสำคัญ แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของนักเรียนโดยครู ช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ ช่วยให้ให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเอง (ไสว พักขาว, 2558)

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาให้ทันกับการขยายตัวทางด้านเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้า ตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น ได้กำหนดยุทธศาสตร์ ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษามีเป้าหมายด้านการงานและอาชีพต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง สำรวจความสนใจ ความถนัด และมองเห็นเส้นทางชีวิตในอนาคตเพื่อความสำเร็จในการทำงานและการดำเนินชีวิต ครูจึงต้องเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้แนะนำและเรียนรู้ไปพร้อมผู้เรียน สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างไปจากในอดีต การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือการจัดการศึกษาที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ทักษะเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ ซึ่งทักษะชีวิตและอาชีพ จัดเป็นองค์ประกอบหนึ่งของทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้เรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ ไสว พักขาว (2558) กล่าวว่า ทักษะชีวิตที่สำคัญที่ต้องพัฒนา คือ 1) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว 2) การริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นตัวของตัวเอง 3) ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม 4) การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต และความสามารถรับผิดชอบเชื่อถือได้ และ 5) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ โดยทักษะชีวิตและอาชีพนี้ มีความสำคัญสำหรับนักเรียนเนื่องจากเป็นทักษะที่นักเรียนจะต้องนำไปดำเนินชีวิต และเป็นทักษะที่เป็นสำหรับในอนาคต ทักษะชีวิตและอาชีพคือความสามารถแสวงหาความรู้ นำพาตนเองเรียนรู้ได้ มีความมั่นใจในตัวเอง กระตือรือร้นใฝ่รู้ เป็นผู้ผลิต มุ่งความเป็นเลิศ ดำรงชีวิตด้วยความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น เป็นพลเมืองที่ดี เคารพกติกา มีระเบียบวินัย คำนึงถึงสังคม มีคุณธรรม มีความเป็นไทย เข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม และแบ่งปันประสบการณ์

จากความสำคัญของการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน และจากแนวความคิดที่ว่า ความรู้อย่างเดียวอาจไม่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข จึงจำเป็นต้องมีทักษะอาชีพและทักษะชีวิตด้วย (จินตวีร์ คล้าย

สังข์ และคณะ, 2560) ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 โดยมีปัจจัยสาเหตุหลักที่ผู้วิจัยมีความสนใจ คือ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลได้พบว่า การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่า การที่ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดี จะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพด้วย

ทั้งนี้ข้อค้นพบที่ได้นี้จะช่วยให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องได้เห็นแนวทางในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน โดยสามารถนำผลวิจัยที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดการศึกษา การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มระดับทักษะชีวิตและการทำงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภูมิภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 86,488 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 8 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 480 คน ได้มาโดยมีขั้นตอนการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงบรรยาย และสถิติการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง และระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก กลุ่มเป้าหมายได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 9 คน โดยพิจารณาจากโรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน ประกอบไปด้วย ผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน ครูผู้สอนโรงเรียนละ 1 คน และครูแนะแนวโรงเรียนละ 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก มีขั้นตอนดังนี้

- 1) ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ และส่งแบบสอบถามโดยติดต่อผ่านทางฝ่ายวิชาการของโรงเรียน จำนวน 8 โรงเรียน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 480 คน
- 2) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลของแบบสอบถามคืนผ่านระบบออนไลน์ โดยได้รับการตอบแบบสอบถามกลับจำนวน 453 คน คิดเป็นร้อยละ 94.38

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก มีขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อเสนอไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ โรงเรียนหนองโพวิทยา และโรงเรียนเนกขัมมิยา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูแนะแนว

2) ผู้วิจัยนัดวันในการสัมภาษณ์ วันที่ 27 มีนาคม 2567 โดยดำเนินการขอเข้าสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูแนะแนวที่โรงเรียน ใช้เวลาโรงเรียนละ 1 ชั่วโมง และดำเนินการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ใช้เวลาในการสัมภาษณ์คนละประมาณ 20 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก

1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ สถิติที่ใช้ในการศึกษาในโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุของทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย ความเบ้ ความโด่ง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 โดยการตรวจสอบความสอดคล้องของกรอบแนวคิดการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยวิเคราะห์รูปแบบตามกรอบแนวคิดการวิจัย ใช้ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4) ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุของทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก ที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

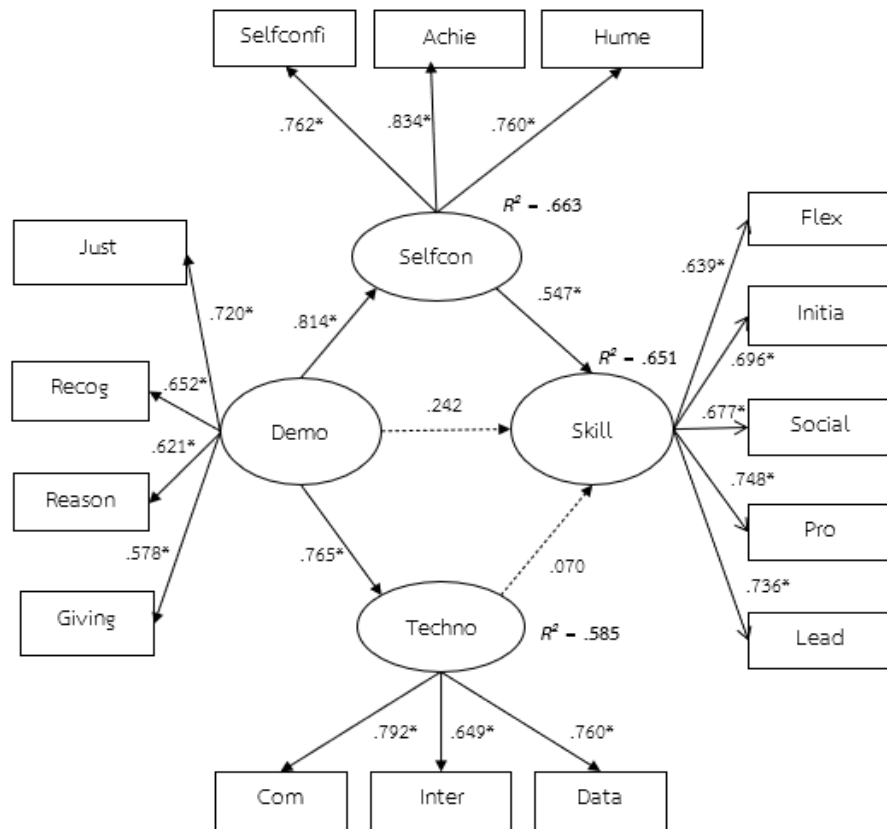
ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก

ผู้วิจัยใช้การรวบรวมข้อมูล จากผู้ให้สัมภาษณ์ 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเป็นความเรียง จากนั้นวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อหาความสอดคล้องของแนวทางในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตกจากการใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก พบว่าโมเดลเชิงสาเหตุทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังแสดงตามภาพที่ 1 และนำเสนอผลการประมาณค่าพารามิเตอร์

พร้อมทั้งผลการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์เป็นอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อม และค่าสถิติอื่น ๆ ดังแสดงในตารางที่ 1

ภาพที่ 1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุทักษะชีวิตและอาชีพ
ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตกกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 1 ค่าสถิติผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อ
การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใน ภูมิภาคตะวันตก

ตัวแปรเหตุ	ตัวแปรผล								
	Selfcon			Techno			Skill		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
Demo	.814*	-	.814*	.765*	-	.765*	.242	.499*	.741*
Techno	-	-	-	-	-	-	.070	-	.070
Selfcon	-	-	-	-	-	-	.547*	-	.547*
R^2	.663			.585			.651		

$\chi^2 = 116.61$, $df = 65$, relative $\chi^2 = 1.790$, $P = .000$, RMSEA = 0.042, RMR = 0.006,
CFI = 0.992, NFI = 0.984

ตัวแปร	Flex	Initia	Social	Pro	Lead
ความเที่ยง	.408	.484	.458	.560	.542
ตัวแปร	Selfconfi	Achie	Hume	Just	Recog
ความเที่ยง	.581	.695	.578	.518	.425
ตัวแปร	Reason	Giving	Com	Inter	Data
ความเที่ยง	.385	.335	.628	.421	.578
สมการโครงสร้างของตัวแปร			Skill	Selfcon	Techno
R^2			.651	.663	.585
เมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร					
ตัวแปร	Skill	Selfcon	Techno	Demo	
Skill	1.000				
Selfcon	.787	1.000			
Techno	.596	.623	1.000		
Demo	.741	.814	.765	1.000	

* $p < .05$

เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงในการวัดตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัว พบว่า ตัวแปรแต่ละตัวมีค่าความเที่ยงอยู่ในเกณฑ์ที่ดี คือ มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง .335 - .695 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ของตัวแปรทักษะชีวิตและอาชีพ (Skill) มีค่าเท่ากับ .651 แสดงว่า ตัวแปรมโนภาพแห่งตน (Selfcon) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (Demo) และการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ (Techno) อธิบายความแปรปรวนของทักษะชีวิตและอาชีพ (Skill) ได้ร้อยละ 65 เมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีค่าตั้งแต่ .596 - .814 โดยตัวแปรแฝงทั้งหมดมีค่าความสัมพันธ์เป็นบวก ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ตัวแปรมโนภาพแห่งตน (Selfcon) กับตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (Demo) มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .814

เมื่อพิจารณาขนาดของอิทธิพลรวม (Total Effect) อิทธิพลทางตรง (Direct Effect) และอิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect) ในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวแปรทักษะชีวิตและอาชีพ (Skill) พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมสูงสุดต่อทักษะชีวิตและอาชีพ ได้แก่ ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ .741 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมาได้แก่ ตัวแปรมโนภาพแห่งตน มีค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ .547 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และตัวแปรการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ .070 ตามลำดับ ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงสูงสุดต่อทักษะชีวิตและอาชีพ ได้แก่ ตัวแปรมโนภาพแห่งตน มีค่าอิทธิพลทางตรงเท่ากับ .547 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมา คือ ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีค่าอิทธิพลทางตรงเท่ากับ .242 และตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อทักษะชีวิตและอาชีพน้อยที่สุด คือ ตัวแปรการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ค่าอิทธิพลทางตรงเท่ากับ .070 ตามลำดับ ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมสูงสุดต่อทักษะชีวิตและอาชีพ ได้แก่ ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านมโนภาพแห่งตน และตัวแปรการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยขนาดอิทธิพล เท่ากับ .499 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ความ

แปรปรวนของทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก ได้รับการอธิบายจากการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มโนภาพแห่งตน และการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้อยู่ละ 65

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก พบว่ามีความสอดคล้องกับการพัฒนาตัวแปรในโมเดลเชิงสาเหตุทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก โดยสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก จากการสัมภาษณ์ เปรียบเทียบกับตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตกจากการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาค

แนวทางการพัฒนา จากการสัมภาษณ์	ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลจากการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุ		
	มโนภาพ แห่งตน	การอบรม เลี้ยงดูแบบ ประชาธิปไตย	การพัฒนา เทคโนโลยีสารสนเทศ
1. การจัดการเรียนรู้แบบ กิจกรรมกลุ่มและการทำงานร่วมกัน เป็นทีม	✓		
2. การจัดการเรียนรู้แบบการ โค้ช	✓	✓	
3. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม การสร้างผลงานและรายได้ให้กับ นักเรียน	✓		✓
4. การจัดกิจกรรมแนะแนว อาชีพให้กับนักเรียน	✓	✓	
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่ ปลอดภัยและสนับสนุนการเรียนรู้	✓	✓	
6. การจัดสภาพแวดล้อมที่มี แหล่งเรียนรู้ทางเทคโนโลยี			✓

อภิปรายผล

1. การพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์

เชิงเส้นกับตัวแปรทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก ได้แก่

1.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีอิทธิพลทางตรงต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเป็นปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อปัจจัยภายในตัวนักเรียนทำให้นักเรียนเกิดทักษะชีวิต ทั้งด้านการตัดสินใจ และการมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ สุมาลี เทวฤทธิ์ (2554) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย บุคลิกภาพแบบแสดงตัว และการสนับสนุนทางสังคม ในส่วนของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนี้ ผู้วิจัยเห็นว่ายังส่งผลไม่ครอบคลุมถึงการมีทักษะชีวิตและอาชีพในด้านของการมีทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม รวมถึงความมีภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ดังนั้น การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจึงเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพแห่งตนที่ดี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพต่อไป ดังผลการวิจัยที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีอิทธิพลทางอ้อมสูงต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก โดยมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านมโนภาพแห่งตน ดังนั้น การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจึงเป็นปัจจัยสภาพแวดล้อมที่พัฒนาความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21

1.2 มโนภาพแห่งตน มีอิทธิพลทางตรงต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตกสูงที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก มโนภาพแห่งตนกับการมีทักษะชีวิตและอาชีพมีความสัมพันธ์กัน โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของเบนคูรา ซึ่งมีความเชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลมีผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในตัวบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อม และปัจจัยทางพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิชญาภา ชัยงาม (2559) ที่เห็นว่าการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 เป็นผลมาจากปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล และงานวิจัยของ ชยาภรณ์ คำตุ้ย (2559) ได้พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงสูงสุดต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 คือ ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของมโนภาพแห่งตนเช่นกัน

1.3 การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีอิทธิพลทางตรงต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยที่ไม่ได้ส่งผลต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตกโดยตรง แต่ยังคงเป็นปัจจัยที่ต้องส่งเสริมให้กับนักเรียน เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญต่อการติดต่อสื่อสาร การทำงานในสายงานต่าง ๆ ดังนั้นปัจจัยทางด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีความสำคัญที่ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้พื้นฐาน เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตามแนวคิดของ Charles Kivunja (2015) ได้อธิบายว่าการสอนด้านทักษะอาชีพและชีวิตของกระบวนการเรียนรู้ใหม่ ต้องเน้นเกี่ยวกับชีวิตและสภาพแวดล้อมการทำงานในยุคดิจิทัล เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนที่กำลังจะเข้าสู่ความสำเร็จใน Digital Economy ซึ่งสอดคล้องกับ Karsih. (2018) ที่กล่าวว่า การพัฒนาด้านเทคโนโลยี เป็นทักษะและความสามารถในการศตวรรษที่ 21 ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้รูปแบบใหม่ และจำเป็นต้องพัฒนาให้กับนักเรียน

2. ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก จากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แนวทางในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก ดังนี้

2.1 การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่มและการทำงานร่วมกันเป็นทีม จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีสื่อสารกับเพื่อนของตัวเอง โดยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มนั้น นักเรียนจะได้พัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ พัฒนาความมั่นใจในตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับพระณรงค์ชัย ฐิตปัญโญ (บุญมั่น) (2563) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความร่วมมือกันทำงาน เกิดความกล้าแสดงความคิดเห็น และสอดคล้องกับแนวคิดของ ชนิตดา เทียนฤกษ์ (2557) กล่าวว่า การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน จะสามารถร่วมกันใช้ความรู้ความคิดในการแก้ปัญหา ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ทั้งนี้พบว่าแนวทางในการพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก ที่พบว่าปัจจัยมโนภาพแห่งตนจะช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21

2.2 การจัดการเรียนรู้แบบการโค้ช (Coaching) เป็นการปฏิบัติการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coach) คือ ความเป็นกัลยาณมิตร และสร้างเสริมกำลังใจ ผลลัพธ์ที่ได้ทำให้เกิดการเสริมสร้างการทำงานร่วมกันให้คำแนะนำและกระตุ้นนักเรียนให้เกิดสมรรถนะตามเป้าหมาย ไปสู่การพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนมาต่อยอดและปรับใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ (รุจิรา เต็มราม, 2565) ทั้งนี้พบว่าแนวทางในการพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก

2.3 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการสร้างผลงานและรายได้ให้กับนักเรียน การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพในโรงเรียนเป็นการส่งเสริมทักษะการงานอาชีพการจัดการกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับนักเรียนทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะกระบวนการการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ทักษะชีวิตและอาชีพ เพื่อไปพัฒนาต่อยอดเป็นอาชีพในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ นิทยา แสงใจ (2549) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเข้าสู่อาชีพของนักเรียน ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในอาชีพนั้น ๆ มีความภาคภูมิใจในทักษะความสามารถของตนเอง สามารถสร้างรายได้ในอาชีพสุจริต และเห็นคุณค่าของความพยายาม ความตั้งใจของตนเอง ทั้งนี้พบว่า แนวทางในการพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก ที่พบว่าการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการสร้างผลงานและรายได้ให้กับนักเรียน ส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21

2.4 การจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพให้กับนักเรียน เป็นกระบวนการเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้ตรงกับความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ และทักษะของตนเอง คู่มือแนะแนวอาชีพ การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักตนเอง รู้จักโลกของงาน รู้จักตัดสินใจเลือกอาชีพได้มีความพึงพอใจในการประกอบอาชีพเตรียมตัวประกอบอาชีพการเรียนรู้ความก้าวหน้าในอาชีพซึ่งจะช่วยให้แต่ละบุคคลสามารถเลือกอาชีพสำหรับตนเองได้และการปรับตัวในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ (สมคิด กอมนิ, 2559 : 107) ในส่วนของการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพของทางโรงเรียน โรงเรียนได้มีการเชิญหน่วยงานภายนอกเข้ามาให้ความรู้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้วางแผนและตั้งเป้าหมายในอนาคตว่าจะเลือกประกอบอาชีพใดตามความถนัดของตนเอง และนอกจากนี้ทางโรงเรียนยังมีการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนค้นพบความถนัดของ

ตนเอง ให้นักเรียนรู้จักตนเอง โดยกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน ทั้งนี้พบว่า แนวทางในการพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก ที่พบว่าการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพให้กับนักเรียน ส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21

2.5 การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสนับสนุนการเรียนรู้ เกิดขึ้นทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดกระบวนการคิด มีความพร้อมทั้งด้านการเรียนและการทำงาน มีแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีความหลากหลาย ทุกพื้นที่ในโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถเรียนรู้ได้ มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ อารียา สดาร์ตน์ (2556) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ การ จัดสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมต่อการเรียนรู้ กระตุ้นความสนใจของ ผู้เรียน เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ที่ดีในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ชัชวิน เณรหนู (2561) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพสนับสนุนการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้พบว่าแนวทางในการพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุ ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก ที่พบว่าการจัด สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสนับสนุนการเรียนรู้ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21

2.6 การจัดสภาพแวดล้อมที่มีแหล่งเรียนรู้ทางเทคโนโลยี การจัดสภาพแวดล้อมที่มีแหล่งเรียนรู้ ในโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ทางเทคโนโลยี เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีมีความสำคัญมากในการสื่อสาร หาก นักเรียนได้เข้าถึงเทคโนโลยีได้ง่ายก็ง่ายต่อการสืบค้นข้อมูลและง่ายต่อการเรียนรู้ การบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในวิถีความปกติใหม่ ทั้งนี้เพราะ องค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสม สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมการ เรียนรู้ให้กับนักเรียนในโลกสมัยใหม่ได้ (ศักดิ์เรศ ประกอบผล, 2565) ปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัลมีความก้าวหน้า มี การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในวิถีความปกติใหม่มากขึ้น โรงเรียนสามารถจัดสภาพแวดล้อมได้โดย การสนับสนุนห้องเรียนที่นักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูลได้ตลอดเวลา สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ทุกพื้นที่ใน โรงเรียน ทั้งนี้พบว่าแนวทางในการพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุทักษะชีวิตและ อาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก ที่พบว่าการจัดสภาพแวดล้อม ที่แหล่งเรียนรู้ทางเทคโนโลยี ส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21

สรุป

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 กับข้อมูล เชิงประจักษ์ พบว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 116.61 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 65 และ ความน่าจะเป็น (p-value) เท่ากับ .000 ค่าไคสแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 1.790 ดัชนีรากของกำลัง สองเฉลี่ยของเศษเหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.006 ดัชนีวัดความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) มีค่า เท่ากับ 0.042 ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเชิงเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 0.992 ค่าดัชนีวัดระดับความ สอดคล้องกับเกณฑ์ (NFI) มีค่าเท่ากับ 0.984 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการ วิเคราะห์ ค่าอิทธิพลรวมของทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมสูงที่สุดต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (TE = .741) รองลงมา ได้แก่ มโนภาพแห่งตน (TE = .547) และการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ (TE = .070) ตามลำดับ ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงสูงที่สุดต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ มโนภาพแห่งตน (DE = .547) รองลงมา คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (DE = .242) และการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ (DE = .070) ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมสูงที่สุดต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยที่มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านมโนภาพแห่งตน และการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ (IE = .499) โดยตัวแปรมโนภาพแห่งตน ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และตัวแปรการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ได้ร้อยละ 65

ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคตะวันตก สรุปผลได้ดังนี้ 1) การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่ม และการทำงานร่วมกันเป็นทีม 2) การจัดการเรียนรู้แบบการโค้ช (Coaching) 3) การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการสร้างผลงานและรายได้ให้กับนักเรียน 4) การจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพให้กับนักเรียน 5) การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสนับสนุนการเรียนรู้ และ 6) การจัดสภาพแวดล้อมที่มีแหล่งเรียนรู้ทางเทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะ

ในการนำผลวิจัยไปใช้

1. สามารถนำไปใช้ในการวัดนักเรียน เพื่อให้ทราบถึงทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมของนักเรียนซึ่งจะเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพให้กับนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น
2. โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ รวมถึงจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ที่ได้นำเสนอไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมจากประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศ เพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องของโมเดลที่พัฒนาขึ้น รวมถึงเพื่อที่จะอ้างอิงไปยังกลุ่มประชากรในภาพกว้างได้ นอกจากนี้ อาจตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลโดยใช้ภูมิภาคอื่น ๆ ซึ่งจะได้ข้อมูลสารสนเทศใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในภาพรวมต่อไป
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 เช่น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่ม ด้านทักษะการเรียนรู้ทางอาชีพ และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- จินตวิทย์ คล้ายสังข์ และคณะ. (2560). การพัฒนาเทคโนโลยีอัจฉริยะในห้องเรียนกลับด้านเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะอาชีพและทักษะชีวิตสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา. รายงานวิจัยโดยสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ชนิดดา เทียนฤกษ์. (2557). การพัฒนาโมเดลการวัดทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในศตวรรษที่ 21 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- ชยาภรณ์ คำต๋อย. (2559). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตและงานอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วารสารการวิจัยกาสะลองคำ, 3, 25-33.
- ชัชวิน เณรหนู. (2561). พฤติกรรมที่สนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพกับทีมงาน พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และสภาพแวดล้อมขององค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ที่มีผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของข้าราชการสำนักงานปลัดบัญชาทหาร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยแม่โจ้].
- ธารทิพย์ นรงค์ยา. (2558). แนวทางการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงครู: บทเรียนจากการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- นิตยา แสงใจ. (2549). กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเข้าสู่อาชีพช่างตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].
- พระณรงค์ชัย จิตบุญญ (บุญมั่น). (2563). การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดสุทธจินดา นครราชสีมา [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย].
- พิชญภา ชัยงาม. (2559). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนเรศวร].
- รุจิรา เต็มราม. (2565). การสอนงาน Coaching. THAIMOOC, การพัฒนาตนเอง. เข้าถึงได้จาก <https://library.wu.ac.th/km/การสอน-coaching/>
- ไสว พักขาว. (2558). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills). สืบค้นจาก <http://web.chandra.ac.th/blog/wp-content/uploads/2015/10>
- สุมาลี เทวฤทธิ์. (2554). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารการบริหารและพัฒนา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 3(1), 104-117.
- สมคิด ก่อมนิ. (2559). รูปแบบการแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 17(2), 106-122.
- ศักดิ์เศรษฐ์ ประกอบผล. (2565). การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในวิถีความปกติใหม่. ครูศาสตร์สาร, 16(1), 53-66.
- อารียา สตาร์ตัน. (2556). การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี [สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].

-
- Kivunja, C. (2015). Teaching students to learn and to work well with 21st-century skills: Unpacking the career and life skills domain of the new learning paradigm. *International Journal of Higher Education*, **4(1)**, 1-11.
- Karsih. (2018). Improving adolescent's emotional literacy as the 21st century's life and career skills. *Papers presented at the International Conference A Need for Change, 2 – 4 October 2018, Gothenburg Sweden*, 76-80.